

Nr 397.

Av herr **Norling** och herr **Persson, Helmer**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 12 juni 1885 (nr 27) angående lösdrivares behandling, m. m.*

Lagen om lösdriveri, som utfärdades år 1885, kan betecknas som en lag, tillkommen under en tid av helt annan ekonomisk och social struktur än den nuvarande. Lösdrivarlagen är en fullmaktslag, varigenom vederbörande organ bemyndigas företaga i lagen angivna åtgärder mot vissa persongrupper, vilka erligt lagen kunna betecknas som lösdriverare.

Lagen kan således »tillämpas på den som utan att äga medel för sitt uppehälle underlåter att efter förmåga söka ärligen försörja sig». Den myndighet, som faller utslag, huruvida detta är förhållandet, är polismyndigheten. Polisman, som anser en person tillhöra denna grupp, kan anhålla honom och införa honom till förhör inför lands- eller stadsfiskal, vilken tjänsteman sedan beslutar, om offentlig varning skall tilldelas vederbörande. Inträffar ytterligare ett anhållande under loppet av två år, häktas personen i fråga.

Endast denna del av lösdrivarrekvisitets utformning anse vi tala för att denna lag är föråldrad och bör upphävas.

Därtill kommer emellertid en annan grupp, varom säges, »att de, som föra ett sådant levnadssätt, att våda därav uppstår för sedligheten, också falla under lagens bestämmelser». Till denna grupp höra omkring 95 % av de kvinnor, på vilka lagen tillämpas.

Det kan således fastställas, att lagen om lösdriveri på intet sätt överensstämmer med vår tids uppfattning om behandling av asociala grupper inom samhället.

1948 års lösdriveriutredning har också i sitt betänkande SOU 1949:4 utgått ifrån och förordat, att lagen om lösdriveri skall upphävas utan att ersättas av någon ny lag. Utredningen förordar i stället, att lösdrivarlagens klientel omhändertages av nuvarande olika sociala vårdformer.

I den föreliggande kungl. propositionen upptages endast frågan om en provisorisk lösning genom en lagändring av verkställighetsbestämmelserna. I övrigt skulle frågan om lagens vara eller icke vara uppskjutas, tills 1949 års psykopatvårdskommitterade komma att avlämna sitt betänkande, vilket ännu ej är att vänta på ett antal år.

Vi anse, att — med alla de otillfredsställande och olyckliga konsekvenser, som lagens utformning innebär — ett uppskov med frågan om lagens upphävande ej bör ske.

Vi dela socialvårdskommitténs remissuttalande, vari det heter, »att tidpunkten för lösdriverilagens upphävande icke bör göras beroende av tillskapandet av särskild psykopatvård. Kommittén anser, att lösdriverlagen bör falla oberoende av om man lyckas komma till rätta med de svårigheter, som måste möta vid genomförandet av psykopatvårdslagstiftningen och vad därmed äger samband; enligt kommitténs mening kan det ifrågasättas, om det icke skulle vara till fördel för den definitiva utformningen av en dylik lagstiftning, om man finge en tids erfarenhet, huru förhållandena gestalta sig utan tillgång till vare sig lösdriverlag eller psykopatvårdslagstiftning på med vissa lösdriverfall tillämpliga bestämmelser.»

Beträffande psykopatvårdsmöjligheterna äro dessa ej tillfredsställande, men de äro likväl betydligt bättre än de vårdmöjligheter, som erhållas enligt lösdriverilagens bestämmelser.

Med vad som ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag i syfte att lagen den 12 juni 1885 angående lösdrivares behandling skall upphöra att gälla.

Stockholm den 22 mars 1950.

Anton Norling.

Helmer Persson.
